

METODEKATALOG

Autismecenter Syd

’VI SKABER SUNDHED, MESTRING OG FÆLLESSKABELSE FOR BORGERGRUPPER I AUTISMECENTER SYD.

DET GØR VI GENNEM EN ANERKENDENDE TILGANG, EN REHABILITERINGSTILGANG OG EN SUNDHEDSFAGLIG TILGANG MED ANVENDELSE AF LA2 OG KRAP SOM OVERORDNEDE PÆDAGOGISKE METODER.’

VÆRDIER, TILGANGE OG METODER

Autismecenter Syd er en del af Social og Sundhed i Aabenraa Kommune og arbejder efter den fælles kerneopgave, som er 'Sundhed, Mestring og Fællesskabelse'.
Det vil sige, at vi aktivt understøtter borgerens sundhed, evne til at mestre eget liv og ønske om at deltage i sociale fællesskaber.

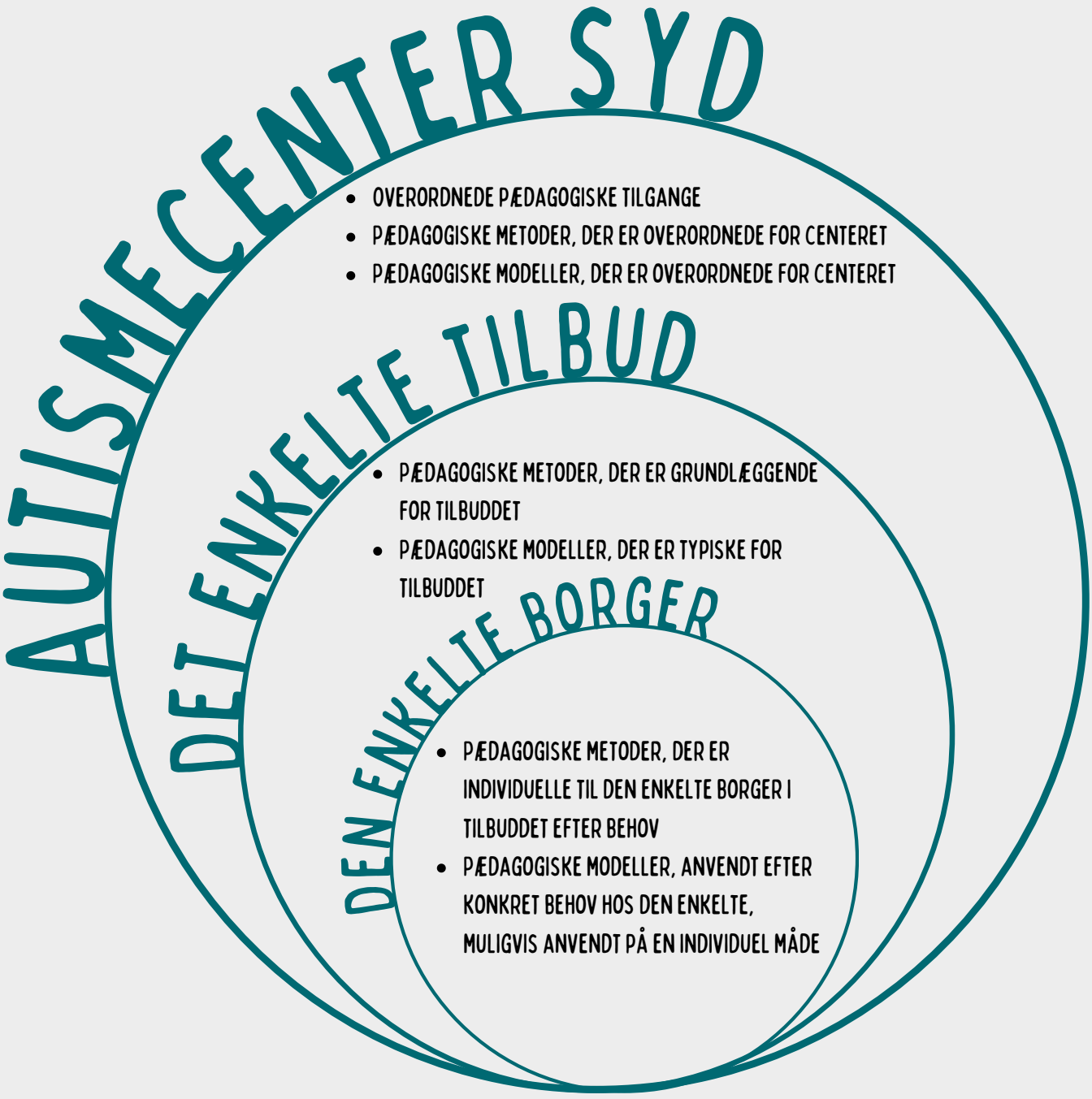
Vi anvender en bred vifte af metoder og tilgange, der altid tilrettelægges ud fra borgerens behov, udfordringer og funktionsnedsættelser.

Vores værdisæt bygger på relationer, tillid og anerkendelse af vores borgere, som i et bredt omfang befinder sig inden for autismespektret.
Mange borgere har desuden tillægsdiagnoser såsom udviklings-hæmning, anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse, psykiatriske tillægsdiagnoser, epilepsi mv.

PÆDAGOGISKE METODER, FAGLIGE PROFILER OG DEN RØDE TRÅD

I Autismecenter Syd arbejder vi efter en klar rød tråd og fornuftige, faglige fællesnævnere.
Derfor er der sammenhæng mellem overordnede pædagogiske tilgange og metoder i Autismecenteret, grundlæggende og typiske pædagogiske metoder i det enkelte tilbud og pædagogiske metoder, der er individuelle til den enkelte borger efter behov.
De pædagogiske metoder er styrende for de konkrete pædagogiske modeller og for Autismecenterets strategiske kompetenceudvikling.

OVERORDNEDE PÆDAGOGISKE TILGANGE

Autismecenter Syd arbejder med afsæt i tre overordnede pædagogiske tilgange, der læner sig op af Sundhed, Mestring og Fællesskabelse.

ANERKENDENDE TILGANG

En anerkendende tilgang er en faglig tilgang, der har fokus på anerkendelse og værdsættelse af borgeren med det, hvad denne repræsenterer. Formålet er at motivere til positiv forandring hos den enkelte.

REHABILITERINGSTILGANG

En rehabiliteringstilgang (begrebet inkluderer en rehabiliterende, habiliterende og en recovery tilgang) er en faglig tilgang, der har fokus på at genvinde, udvikle eller vedligeholde funktionsevne.

SUNDHEDSFAGLIG TILGANG

En sundhedsfaglig tilgang understøtter borgerens sundhed, evne til at mestre eget liv og ønske om at deltage i sociale fællesskaber. Den sundhedsfaglige tilgang tager afsæt i, at sundhed ikke kun handler om fravær af sygdom og svækkelse, men også om livskvalitet eller det, der i WHO's oprindelige sundhedsdefinition kaldes psykisk og socialt velbefindende.

PÆDAGOGISKE METODER

KRAP

Kognitiv Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik er en metode, hvor udfører hjælper en person med at opnå personlig og social kompetence gennem kognitive teknikker og et anerkendende fokus på personens ressourcer.

LA2

LA2 tager udgangspunkt i dialog og borgerinddragelse og ser dette som afgørende for, at kritiske episoder med udfordrende adfærd og vold samt brug af magtanvendelser kan reduceres. I LA2 arbejdes med målrettet forebyggelse, håndtering og læring.

PÆDAGOGISKE MODELLER

KRAP og LA2 som pædagogiske metoder omsættes sammen med modeller med inspiration fra Navigator til bærende pædagogiske modeller, der er overordnede for centeret.

I Autismecenter Syd har vi udvalgt følgende modeller som de overordnede pædagogiske modeller i centeret. De vil dog altid kunne suppleres af individuelle metoder og modeller der anvendes på en individuelle måder hos en borger ud fra konkrete behov.

KRAP
Kognitiv sagsformulering
Ressourceblomsten
Måltrappen
Kolonneskemaer
Energikoppen

LA2
Min Trivselsplan (risikovurdering)
Min tryghedsplan (stressmodel)
Min læringsplan (mestringsstrategier)

NAVIGATOR
Taburetmodel
ABC-modellen (tre-trinsraket)
Procescirklen
Isbjerget
5H'er
Script
Social Story
Motivationsanalyse

De udvalgte modeller implementeres på tværs af hele centeret i 4 faser.

FASE 1 KOGNITIV SAGSFORMULERING · RESSOURCE-BLOMSTEN · TABURET-MODEL · MÅLTRAPPEN

FASE 2 MIN TRIVSELSPLAN (RISIKOVURDERING) · MIN TRYGHEDSPLAN (STRESSMODEL) · MIN LÆRINGSPLAN (MESTRINGSSTRATEGIER)

FASE 3 KOLONNESKEMAER · ENERGIKOPPEN

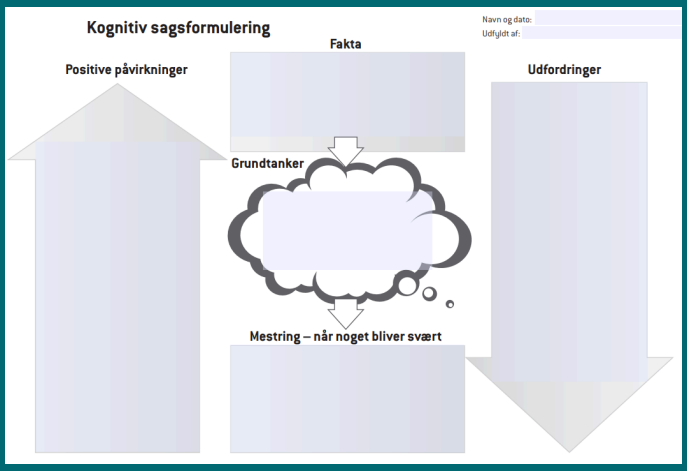
FASE 4 5H'ER · PROCESCIRKLEN · ISBJERGET · ABC-MODELLEN (TRE-TRINSRAKET) · SCRIPT · SOCIAL STORY · MOTIVATIONSANALYSE

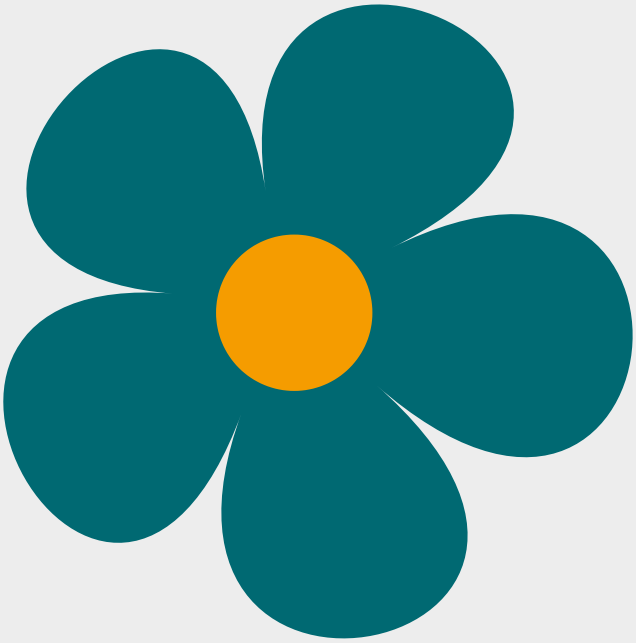
De enkelte modeller beskrives på de følgende sider

KRAP

Kognitiv sagsformulering

Kognitiv sagsformulering er en proces, hvor fagfolk samarbejder med borgeren, for at opnå en dybere forståelse af deres mentale tilstand og de problemer, de står over for. Denne tilgang bygger på ideen om, at en person ikke er statisk, men snarere er formbar og kan ændres, når den udsættes for de rigtige påvirkninger og terapeutiske interventioner.
Kognitiv sagsformulering er et skema, som udfyldes med oplysninger, der til sammen danner et overblik over borgerens grundvilkår og situation.

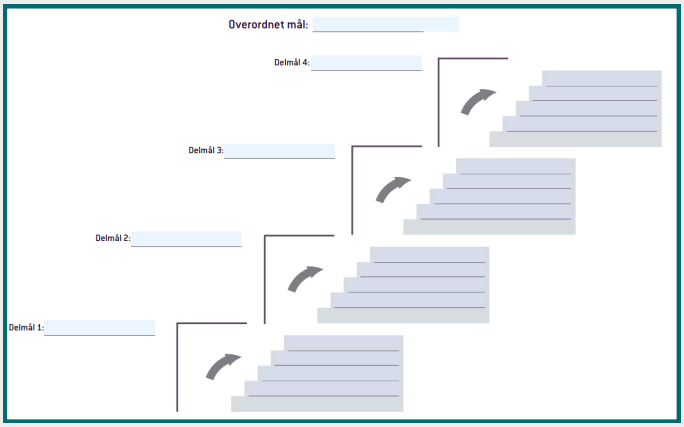
Ressourceblomsten

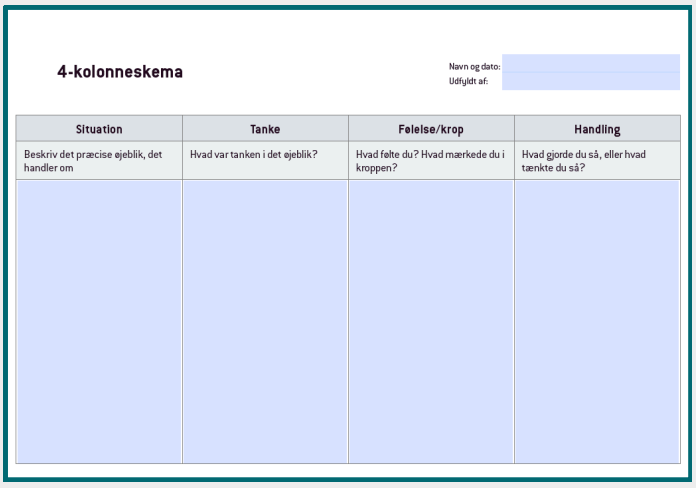
Ressourceblomsten består af en blomst med fem blade, som hver især skal udfyldes med en ressource.
Redskabet åbner op for, at man sammen med borgeren taler om dennes ressourcer. Dels borgerens egen opfattelse af sine ressourcer, dels personalets opfattelse.
Udgangspunktet er, at man altid kan finde mindst fem ressourcer.

Måltrappen

Kan bruges til at formulere og visualisere et overordnet mål og de delmål, der gør vejen til målet overskueligt for borgeren.

Formålet med Måltrappen er at formulere og visualisere et overordnet mål og delmål for at skabe en overskuelig og struktureret plan for at nå målet.

4-kolonneskema

Navn og dato:
Udfyldt af:

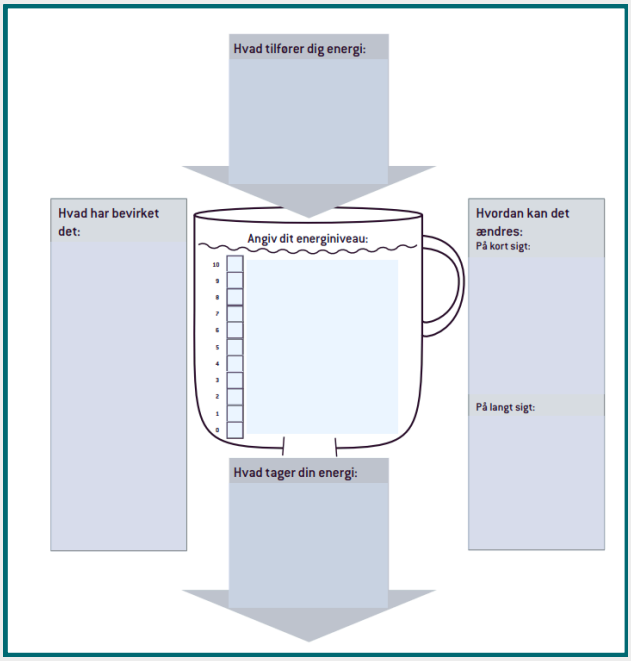
Situation	Tanke	Følelse/krop	Handling
Beskriv det præcise øjeblik, det handler om	Hvad var tanken i det øjeblik?	Hvad følte du? Hvad mærkede du i kroppen?	Hvad gjorde du så, eller hvad tænkte du så?

Kolonneskemaer

4-kolonneskemaet kan bruges sammen med en borger til at afdække de negative automatiske tanker, men det er også velegnet til brug sammen med kolleger i forhold til sparring på faglige udfordringer (hvor en adfærd hos en borger kan være svær at forstå, er forstyrrende eller direkte opleves som uhensigtsmæssig).

Energikoppen

Energikoppen er en kop med hul i bunden. Når koppen er fyldt op, er den maksimale mængde energi til stede. Men energien løber ud af hullet i bunden, og det er der forskellige årsager til. Mængden af energi har især betydning for nyligt tillærte færdigheder. Det kræver meget energi at udføre en bestemt færdighed, hvis man lige har lært det. Det er derfor vigtigt at tilrettelægge træningen af færdigheder, når energien er til stede.

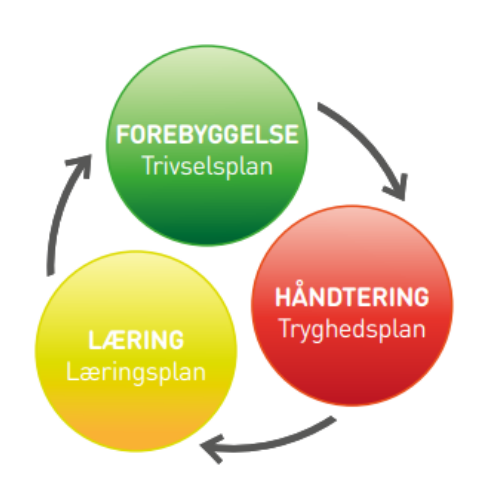

LA2

LA2 understøtter samtaler om forebyggelse, håndtering og læring af kritiske episoder med vold og trusler om vold. Materialerne kan også anvendes i forhold til at forebygge, håndtere og lære af andre former for affektudbrud end vold og trusler om vold.

Der er til hvert niveau udarbejdet to planer. Én udgave med borgerens indefra perspektiv og én udgave med jeres fagprofessionelle udefra perspektiv. Begge dele er væsentlige for at forstå kompleksiteten.

På **forebyggelsesniveauet** arbejder I med *Min Trivselsplan* og *Trivselsplan for fagprofessionelle*, som har borgerens grundlæggende betingelser for trivsel i fokus samt de ressourcer, barrierer og indsatser, der er centrale for at fremme bedre trivsel.
På **håndteringsniveauet** arbejder I med *Min Tryghedsplan* og *Tryghedsplan for fagprofessionelle,* som har de kritiske episoder i fokus, med borgerens og de fagprofessionelles konkrete og individuelle viden om borgeren og borgerens samspil med omgivelserne før, under og efter kritiske episoder med vold og trusler om vold.

På **læringsniveauet** arbejder I med *Min Læringsplan* og *Læringsplan for fagprofessionelle*, som bl.a. afdækker borgerens eksisterende konstruktive og ikke-konstruktive mestringsstrategier i forbindelse med konkrete kritiske episoder. Det bidrager til at kvalificere Tryghedsplanen og Trivselsplanen yderligere og derved forebygge nye kritiske episoder.

Mere om LA2 metoden kan findes på:
https://sbst.dk/udgivelser/2017/la2-2013-metodemanual-til-forebyggelse-af-vold-og-fremme-af-trivsel-paa-botilbud

Tekst og billede er lånt fra "LA2 Metodemanual til forebyggelse af vold og fremme af trivsel på botilbud" på ww.sbst.dk

NAVIGATOR

Taburetmodel
En model bestående af 4 ben, som hver især beskriver den enkelte borgeres 4 vigtigste bærende elementer i deres liv. Modellen er individuel for hver borger. Den giver os overblik over hvor vi kan skabe forandringer og lave indsatser uden at overbelaste den enkelte- ligesom den giver os mulighed for at være på forkant idet taburetten altid justeres som årshjul.

ABC-modellen (tre-trinsraket)
A: stimuli giver en B: adfærd som vi kan øge eller mindske med C. motiverende faktor.
Eller ABC som tretrins : A :vi skal spise. B: giver gaflen i hånden C: mader borgeren. Vi tager altså kontinuerligt afsæt i borgerens muligheder. Og vi starter ENHVER proces i A.

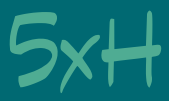

Procescirklen
Et arbejdsredskab for at sikre målrettet social pædagogik.
1. vi ser på bagved liggende stimuli (adfærd)
2. vi indsamler data: observationer og registreringer
3. vi laver motivations analyse, reflekterer og analyserer
4. vi vælger en hypotese i forhold til hvor vi ser borgerens umiddelbare udfordring i forhold til de kognitive fortolkningsmodeller
5.vi vælger pædagogisk indsats og metode (handleanvisninger)
6. vi afprøver, tilpasser og evaluerer.

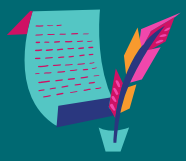
NAVIGATOR

Isbjerget
En TEACH model.
Alt over vandoverfladen er det vi ser- altså karakteristika for spektret (der er her vi ser og observerer). Alt under vandoverfladen er de kognitive fortolkninger, som vi arbejder med. (det er i de fortolkninger vi arbejder / handler)

De 5 H´er
En struktur metode til at skabe tryghed og forudsigelighed

Script
En kognitiv metode til forandring / forbedring som fokuserer på en adfærd / handlemulighed.
Det er noget MAN kan/må eller ikke kan/må fx. græsset må ikke betrædes

---

Social Story
En kognitiv metode til at skabe forandring og udvikling.
Social stories er i ” jeg form” og individuel - handlere om borgeren i en social kontekst, og viden om de perspektiver som andre i den sociale sammenhæng har

---

Motivationsanalyse
Undersøgelse og analyse af nye tiltag med afsæt i borgerens adfærd og indre faktorer, som kan være motiverende for personen på spektret, med henblik på at kunne ændre adfærd, tilgå nye aktiviteter, lære nye strategier mm.

OPDATERET NOVEMBER 2023

Autismecenter Syd Aabenraa

